

ประชาธิปไตยภายใต้กระแสยุคเปลี่ยนผ่านอำนาจการเมืองการบริหารไทย
ในยุครัฐบาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)*

Democracy under Transition through Political Power, Thai Administration, in the
Government National Council for Peace and Order (Ncpo)

พระครูรัตนสุตาภรณ์

Phrkrurattanasutaphorn

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

Email: juknarin@gmail.com

บทคัดย่อ

ประชาธิปไตยภายใต้กระแสยุคเปลี่ยนผ่านอำนาจทางการเมืองการบริหารไทยในยุครัฐบาล คสช. นั้น นับตั้งแต่จากการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 การเมืองไทยมีลักษณะ คือ มีการแบ่งฝ่าย มีการใช้อำนาจทางการเมืองเป็นไปในทางที่ไม่สุจริตกับการที่เข้ามาเป็นตัวแทนรับใช้ประชาชน รวมถึงมีการบริหารที่ไม่ชัดเจนขัดแย้งกันระหว่างคนสองกลุ่ม และมีการเปลี่ยนรัฐธรรมนูญอยู่บ่อยครั้ง แต่กระแสยุคเปลี่ยนผ่านระหว่างชั่วคราวในครั้งปัจจุบันเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ก็ได้มีการทำรัฐประหารของคณะรักษาความสงบแห่งชาติขึ้น และประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวเพื่อให้คนในชาติต้องมีความปรองดองสมานฉันท์ อย่างไรก็ตามการใช้อำนาจการเมืองและการบริหารของรัฐบาล คสช. นั้น ตั้งแต่เข้ามามีอำนาจก็มีการสลายสี่สี่ของกลุ่มคนหลากหลาย เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในบ้านเมือง รวมถึงการปราบปรามผู้มีอิทธิพลทั่วประเทศ ตลอดระยะเวลา 4-5 ที่ผ่านมา โดยตั้งอุดมการณ์ที่แน่วแน่เพื่อจะคืนความสุขให้คนในชาติ จะเน้นถึงความถูกต้องเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันก็มีการรวมกลุ่มประท้วงขึ้นเป็นระยะๆ ของคนกลุ่มหนึ่งที่ไม่พอใจกับการบริหารบ้านเมืองของรัฐบาลชุดนี้ว่าทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ รวมถึงมีการเรียกร้องให้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นมาโดยเร็ว เพื่อให้ประเทศไทยกลับเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยตามปกติ

คำสำคัญ: ประชาธิปไตย; อำนาจการเมืองการบริหารไทย; คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

* ปรับปรุงจากการประชุมวิชาการระดับชาติ MCU Congress II 2561

Abstract

Democracy under transition through political power, Thai administration, in the government National Council for Peace and Order (NCPO.). Since the change of rule from absolute monarchy to democracy with the monarchy on June 24, 1932. Thai politics is characterized by divisions. The use of political power is in no way dishonest with the fact that it comes to serve as a brother of the people, as well as conflicting management between the two parties. And the constitution is often changed. But the current transition between power poles in the current session on May 22, 2014 has taken a coup of the National Council for Peace and Order, and the Constitution was issued to make people in the country reconciliation. However, the use of political power and government administration (NCPO.). Since coming to power, there has been a breakdown of the colors of the colorful people, in order not to conflict in the country, including the suppression of influencers throughout the country. In the past 4–5 years, the establishment of a solid ideology to restore happiness to the people. The emphasis is on accuracy. At the same time, there was a periodic gathering of protesters one of the people who are unhappy with the administration of this government is the economic downturn. There are also calls for early elections, for Thailand back to normal democracy.

Keywords: Democracy; Thai Power Political; Administration; Government National Council for Peace and Order

บทนำ

กระแสประชาธิปไตยกระจายไปทุกแห่งหนในโลก จนทำให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 (เกตุฯ ๒๕๕๙)จนถึงปัจจุบันนับเป็นเวลา 86 ปี การปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยในระยะ 5 ปีแรก มีเหตุการณ์เกิดขึ้นหลายครั้ง อันนำไปสู่ความคลอนแคลนของรัฐบาล ได้แก่การนำเสนอโครงสร้างเศรษฐกิจของนายปรีดี พนมยงค์ แล้วเกิดการวิพากษ์วิจารณ์มาก เป็นไปในลักษณะแบบแนวทางสังคมนิยม เกิดความแตกแยกกันในรัฐบาล จนต้องส่งผลให้ นายปรีดี พนมยงค์ เดินทางออกนอกประเทศ อย่างไรก็ตามคณะทหารภายใต้การนำของนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนาได้ทำการยึดอำนาจรัฐบาลของพระยามโนปกรณนิติธาดา เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ.2476 แล้วตั้งตัวเองเป็นรัฐบาล 1 ตุลาคม พ.ศ.2476 ได้เกิดการกบฏของกลุ่มนายทหารและข้าราชการในต่างจังหวัด ภายใต้การนำของพระองค์เจ้าบรมวงศ์เธอฯ อติธรรมมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยประกาศว่า ต้องการให้ประเทศชาติมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

การก่อกบฏครั้งนี้ได้ถูกปราบปรามลง จนนำไปสู่การเดินทางออกนอกประเทศของเจ้านายหลายพระองค์ รวมถึงหลายในขณะกบฏต้องรับโทษจำคุก อย่างไรก็ตามในเวลาผ่านไปไม่ถึง 2 ปี พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปประทับอยู่ในประเทศอังกฤษ และทรงสละราชสมบัติ คณะราษฎรจึงได้ถวายราชบัลลังก์แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ในกาลต่อมา ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2481 พระยาพหลพลพยุหเสนาฯ ได้ลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากสุขภาพไม่ดีจึงทำให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ดำรงตำแหน่งต่อมา ในห้วงเวลานี้นับว่าทหารมีอำนาจมากขึ้นเรื่อยๆ จนถึง กรกฎาคม พ.ศ. 2487 จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นับว่าประวัติศาสตร์ของเมืองไทย แล้วมีนโยบายสำคัญที่สุดคือ รัฐนิยม ซึ่งเป็นนโยบายรักษาดี แสดงออกโดยการรณรงค์ต่อต้านคนจีน นโยบายสงครามเป็นมิตรกับญี่ปุ่น รวมถึงประกาศสงครามกับประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา และโครงการรวมชาติ สร้างเอกลักษณ์ของชาติ ความเป็นชาตินิยมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ นโยบายที่อันตรายที่สุดของจอมพล ป. พิบูลสงคราม คือการตัดสินใจว่าญี่ปุ่นจะชนะสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้วเกิดการตัดสินใจประกาศทำสงครามกับสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ โดยมาจากเหตุผลหลายประการ การตัดสินใจครั้งนี้ นับว่าผิดพลาดครั้งยิ่งใหญ่ จำต้องเสียตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง

อย่างไรก็ตาม เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกไทยที่เป็นพันธมิตรต้องแพ้ด้วย ในขณะนั้นมีปัจจัยสองข้อที่ทำให้สถานการณ์หลุดพ้นจากห้วงวิกฤตการณ์นี้คือ 1. ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ซึ่งเป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตันปฏิเสธที่จะส่งสาส์นประกาศสงครามให้กับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา 2. ได้มีการจัดตั้งขบวนการเสรีไทยซึ่งประกอบด้วยคนไทยที่อยู่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อการกู้เอกราชของชาติ ขบวนการนี้ตั้งขึ้นโดย ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ซึ่งได้ร่วมมือกับนายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งได้รวบรวมกำลังคนภายในประเทศ และร่วมมือกับฝ่ายพันธมิตรทั้งหลาย การเคลื่อนไหวดังกล่าวเป็นการเคลื่อนไหวแบบรอบคอบ เพื่อการช่วยชาติให้หลุดพ้นจากผลเสียซึ่งเกิดจากการกระทำของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมา วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2488 โดยการนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา นายเบิร์นส์ ได้กล่าวว่าไม่ถือว่าประเทศไทยเป็นศัตรู แต่ประเทศไทยต้องได้รับการปลดแอกจากศัตรู กลับสู่ประชาชาติทั้งปวง เป็นประเทศเสรีมีอธิปไตยและมีเอกราช

ประเทศไทยมีรัฐบาลใหม่คือ รัฐบาลพลเรือนซึ่งนำโดยพวกเสรีนิยม เช่น นายปรีดี พนมยงค์ และ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ส่วนความรุ่งเรืองของทหารชาตินิยมและการรวมชาติของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ตกต่ำลง ท่ามกลางสภาพทางการเมืองในลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้โอกาสของพวกเสรีนิยมในการที่จะสร้างรัฐบาลระบอบประชาธิปไตยดูเหมือนจะแจ่มใส เพราะอำนาจทหารถูกจำกัดลง อย่างไรก็ตาม พวกเสรีนิยมก็ไม่สามารถจะพัฒนาระบอบประชาธิปไตยได้ดีเท่าที่ควร และนำไปสู่การรัฐประหารเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2490 นำโดย พลโทผิน ชุณหะวัณ และพันเอกหลวงกาจสงคราม บุคคลสำคัญอีกสองคนที่ร่วมวางแผน คือ พันเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐประหารครั้งนั้นส่งผลให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม กลับมามีอำนาจทางการเมืองอีก อย่างไรก็ตามการยึดอำนาจต้องสุ่มเหตุผลผล จึงส่งผลให้ นายควง อภัยวงศ์ ผู้ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะราษฎร

จึงได้เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ว่านายควงก็ถูกบังคับให้พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งไม่ครบ 6 เดือน ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2491 จอมพล ป. พิบูลสงคราม ก็ได้เป็นนายกรัฐมนตรีจนกระทั่งถูกยึดอำนาจโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ในเดือน กันยายน พ.ศ.2500 ซึ่งทำให้เกิดรัฐบาลเผด็จการในลักษณะของเผด็จการแบบพ่อขุนขึ้น หลังจากนั้นเกิดการรณรงค์ของประชาธิปไตยใหม่ ได้ปราศรัย แต่การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2500 ก็ได้เกิดขึ้นตามกำหนดการ มีพรรคการเมืองใหญ่สองพรรคที่ลงแข่งกัน คือ พรรคเสรีมนังคศิลาของจอมพล ป. และพรรคประชาธิปัตย์ของนายควง อภัยวงศ์ ในเวลาต่อมา เกิดการยึดอำนาจอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ 20 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2501 โดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ซึ่งเป็นเวลาเดียวหลังจากที่จอมพลถนอมลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพื่อร่วมทำรัฐประหารกับ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ รัฐธรรมนูญของปี 2495 จึงถูกยกเลิก เป็นการยุติรัฐบาลแบบประชาธิปไตย (สรนันท์ สรณานุกาพ และวสันต์ เหลืองประภัสร์, 2560)

หลังจากนั้นประเทศไทยได้ถูกปกครองโดยเผด็จการแบบพ่อขุนภายใต้จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และผู้สืบทอดคือ จอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร ระบบเผด็จการแบบพ่อขุนอยู่ได้เป็นเวลา 15 ปี โดยมีประชาธิปไตยครึ่งใบแทรกเข้ามาเล็กน้อย ก่อนที่จะถูกล้มโดยการลุกฮือซึ่งนำโดยนักศึกษา เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และเหตุการณ์นั้นเรียกว่า การปฏิวัติเดือนตุลาคม อย่างไรก็ตาม การล้มรัฐบาลกลุ่มถนอม – ประภาส – ณรงค์ ซึ่งได้รับสมญานามว่า “สามทหารราชย์” นั้น เบื้องแรกดูจะเป็นจุดเริ่มต้นของประชาธิปไตยอันสวัสดิสงวาม ทุกอย่างดูจะดำเนินไปในแง่ดีของอนาคตของประเทศชาติ และความหวังเรื่องการปกครองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งเต็มไปด้วยสิทธิ เสรีและเป็นบรรยากาศที่ปรากฏอยู่ทั่วไป เมื่อประกาศรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2517 แล้วก็มีเลือกตั้งเดือนมกราคม พ.ศ. 2518 ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช หัวหน้าพรรคกิจสังคมได้เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลที่ตั้งขึ้นใหม่เป็นรัฐบาลผสมซึ่งต่อมา ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ได้ประกาศยุบสภา และเลือกตั้งใหม่ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2519 และ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พี่ชายของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ได้เป็นนายกรัฐมนตรีจนเกิดนองเลือดและรัฐประหารเมื่อ 6 ตุลาคม ในปีเดียวกัน ซึ่งเป็นการสิ้นสุดยุคประชาธิปไตยอันสมบูรณ์แบบ ต่อมา 6 ตุลาคม 2519 เกิดความตึงเครียดทางการเมืองอันเกิดจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มสุดขั้ว คือขวาจัดและซ้ายจัดถึงจุดสูงสุด ความขัดแย้งทางผลประโยชน์และอำนาจทางการเมืองของผู้นำทางการเมือง หลังจากนั้นก็เกิดความวุ่นวายมาตลอดจนถึงยุคประชาธิปไตยหรือยุคประชาธิปไตยครึ่งใบ นายกรัฐมนตรีไม่ต้องผ่านการรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ยุคปฏิรูปการเมืองแนวทางรัฐธรรมนูญนิยม จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนอำนาจและทำรัฐประหารอยู่ตลอดจนถึงปัจจุบัน เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ได้เกิดรัฐประหาร โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คสช. อันมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะ โค่นรัฐบาลรักษาการ นิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล นับเป็นรัฐประหารครั้งที่ 13 ในประวัติศาสตร์ชาติไทย รัฐประหารดังกล่าวเกิดขึ้นหลังวิกฤตการณ์การเมืองซึ่งเริ่มเมื่อเดือนตุลาคม 2556 เพื่อคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ และอิทธิพลของทักษิณ ชินวัตร ในการเมืองไทย ในการนี้ในการบริหารประเทศจึงมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)

พุทธศักราช 2557 ซึ่งให้มีสถานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่แทนสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา วันที่ 21 สิงหาคม 2557 และ มีมติเลือกพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาเป็นนายกรัฐมนตรี

แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจการเมือง

การที่มนุษย์เป็นสมาชิกของสังคม กิจกรรมหรือความสัมพันธ์ การรวมกลุ่มของมนุษย์ทั้งหมดถือเป็นกิจกรรมทางสังคม ดังนั้นเป็นเรื่องธรรมดาที่สังคมมนุษย์มีความขัดแย้งเกิดขึ้นเสมอ อาจเนื่องจากการถกเถียงแย้งซึ่งสิ่งที่มีคุณค่าของสังคมระหว่างมนุษย์เองที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การเมืองจึงเครื่องมือที่กำหนดความสัมพันธ์ การควบคุมและการระงับความขัดแย้งภายในสังคม โดยกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน เรียกว่า “กิจกรรมสาธารณะ” (Public Affair) การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับอิทธิพลและผู้มีอิทธิพลของบุคคลในสังคมว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไร และอย่างไร (Harold & Kaplan, 1970) การใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดสรรแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ ให้กับสังคมอย่างชอบธรรม (Easton, 1960) ชีวิตกับการเมืองเกี่ยวข้องกัน เพราะการเมืองเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตของมนุษย์ทุกคน กล่าวคือผลการบริหารของรัฐนำไปสู่การพัฒนาบ้านเมืองเพื่อความอยู่ดี กินดี มีสุขของประชาชน ชีวิตกับการเมืองจึงมีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่ง อริสโตเติล (Aristotle) กล่าวว่า รูปแบบการปกครองใดก็ตามที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองใช้อำนาจเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมถือเป็นรูปแบบที่ดี ในขณะที่เดียวกันรูปแบบการปกครองที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนและพรรคพวกนั้นเป็นรูปแบบที่ไม่ดี (สัญญา เคนาภูมิ, 2560)

แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจการบริหาร

อำนาจการบริหาร หมายถึง อำนาจในการบริหารประเทศให้เป็นไปตามกฎหมายพระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหารผ่านทางคณะรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาลในคณะรัฐมนตรีประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีอีก 11 มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้ง โดยได้รับการเสนอชื่อจากนายกรัฐมนตรี เพื่อกกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงแต่งตั้ง หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นจะต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นการแยกอำนาจบริหาร และอำนาจนิติบัญญัติออกจากกัน (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2550) อย่างไรก็ตามถ้าการใช้อำนาจในการบริหาร คือการมีผู้นำหนึ่งคนเพื่อกระจายอำนาจสู่การบริหารใช้อำนาจการบริการไปในทางที่สุจริตและโปร่งใส หรือแม้การปฏิบัติตามตัวบทกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติตราไว้ รวมถึงการบังคับใช้คำสั่งหรือคำพิพากษาของตุลาการ อำนาจการบริหารประเทศ ต้องให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย ที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ ในการนี้ฝ่ายบริหารอาจจะออกกฎหมาย กฏกระทรวง ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ได้ตามความจำเป็น และฝ่ายบริหารต้องมีอำนาจที่จะแต่งตั้งหรือถอดถอน ข้าราชการในกระทรวง ทบวงกรมต่างๆ ได้ ถ้ามองถึงการบริหารแล้วจะเห็นว่า อำนาจต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ประเทศไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อำนาจสูงสุดใน

การปกครองประเทศมาจากปวงชนชาวไทย อันมีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยอำนาจขององค์กรทั้ง 3 ฝ่ายจะต้องเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน และอยู่ในลักษณะการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันจากที่กล่าวมาข้างต้น สมาชิกในสังคมจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตย เพราะจะช่วยให้เข้าใจลักษณะการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามพระมหากษัตริย์มิได้ทรงใช้อำนาจในการปกครองประเทศเหมือนในอดีต แต่พระองค์จะทรงใช้อำนาจอธิปไตย หรืออำนาจในการปกครองประเทศตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ หมายความว่า คนทุกคนต้องอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ คือ พระองค์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติเพื่อออกกฎหมายบังคับใช้แก่ประชาชนผ่านทางรัฐสภา และทรงใช้อำนาจบริหารในการปกครองประเทศผ่านทางคณะรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรี รวมทั้งทรงใช้อำนาจตุลาการอันเป็นอำนาจในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีต่างๆ ผ่านทางศาล

อำนาจการบริหารของประเทศไทยแบ่งออกเป็นอำนาจย่อย 3 อำนาจ คือ อำนาจนิติบัญญัติ เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยรัฐสภาเป็นตัวแทนของประชาชนชาวไทย กล่าวคือ ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่างฝ่ายต่างมาจากการเลือกตั้งของประชาชนทั้งสิ้น แต่อาจจะด้วยวิธีการและจำนวนที่แตกต่างกันออกไป โดยหลักการใหญ่ๆ รัฐสภามีหน้าที่พิจารณาออกกฎหมายบังคับใช้แก่ประชาชนตามขั้นตอนที่รัฐธรรมนูญกำหนด กฎหมายที่จะออกมาจากรัฐสภาต้องผ่านความเห็นชอบทั้งจากสภาผู้แทนราษฎรและจากวุฒิสภา จึงจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ให้พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และอีกอย่างคือการใช้อำนาจบริหารผ่านทางคณะรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าการบริหาร ซึ่งเป็นคณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารประเทศ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 รวมถึงอำนาจอีกหนึ่งอย่างที่ใช้ในการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดความยุติธรรม คืออำนาจตุลาการ เป็นอำนาจของศาลทุกประเภท ที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ซึ่งศาลทุกประเภทมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีความต่างๆ ตามอำนาจของศาลนั้นๆ เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนภายใต้พระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ และเพื่ออำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนในชาติ เช่น ศาลปกครอง ศาลอาญา เป็นต้น และอีกอย่างอำนาจตุลาการต้องเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานอื่นเพื่อไม่ให้เกิดข้อครหาเกิดขึ้นในสังคม

อำนาจทางการเมืองการบริหารภายใต้รัฐบาล คสช.

ตามที่ได้เกิดการรัฐประหารขึ้นในประเทศไทยเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2557 และในเวลาต่อมาได้มีการประกาศฉบับที่ 11/2557 ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สิ้นสุดลง ยกเว้นหมวด 2 พระมหากษัตริย์ที่ยังคงอยู่แต่เพียงหมวดเดียว การสิ้นสุดลงของรัฐธรรมนูญดังกล่าวทำให้สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามหมวด 3 แห่งรัฐธรรมนูญนั้นสิ้นสุดลงไปด้วย อำนาจการปกครอง

ประเทศนั้นตกไปอยู่ที่ **คณะรักษาความสงบแห่งชาติ** หรือ คสช. นำโดย **พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และคณะ** มีทั้งแรงต่อต้านและแรงสนับสนุนในขณะนั้นสถานการณ์กฎอัยการศึกที่เกิดขึ้น ทำให้การบริหารประเทศนำโดยทหารเป็นผู้จัดการทุกอย่างในราชการของบ้านเมืองโดยหลีกเลี่ยงมิได้ ซึ่งการทำรัฐประหารในครั้งนี้อาศัยเหตุผลจากการที่ประเทศไทยนั้นเกิดการชุมนุมที่ยืดเยื้อระหว่าง 2 ฝ่าย และมีอาวุธสงครามต่างๆ โดยชาวดังนำเสนอออกไปทั่วโลก บ้านเมืองเต็มไปด้วยความขัดแย้ง อุดมการณ์ทางการเมืองถึงจุดเดือดควบคุมมิได้ จนเกิดคำถามต่างๆนาๆที่เคยถกเถียงในอดีต ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง **เรื่องสิทธิของแต่ละคนควรจะเท่าเทียมกันหรือเปล่า** นำมาซึ่งความแปลกใจว่าในยุคสมัยนี้จะมีคำถามเหล่านี้เกิดขึ้นอีกหรือ อย่างไรก็ตามสถานการณ์ได้ดำเนินไป อารยประเทศหลายต่อหลายประเทศได้ลดความสัมพันธ์กับประเทศไทยลง ในหลายด้าน อันเนื่องมาจากปัญหาทางการเมือง หลายคนก็เกิดคำถามในใจว่า **เขามายุ่งกับประเทศเราทำไม เขาต้องการอะไรหรือเปล่า เขามีอะไรแอบแฝงที่ซ่อนอยู่หรือไม่** ทั้งหมดทั้งมวลนี้ย่อมเกิดข้อสงสัยเกิดขึ้นอยู่เสมอ และมีคำถามอีกมากมายที่สงสัย ถ้ามองอีกมิติหนึ่งในเชิงตั้งคำถามนี้มันไม่น่ามาซึ่งคำตอบที่เป็นผลดีต่อประเทศ กับตอกย้ำซึ่งความไม่เข้าใจในกระแสโลก ณ ปัจจุบัน ว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร ความไม่เข้าใจในเรื่องการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ การพึ่งพาอาศัย ซึ่งกันและกัน คำถามที่กล่าวมากลับจะเป็นผลร้ายและเกิดเข้าใจผิดมากยิ่งขึ้น เพราะสถานการณ์บ้านเมืองของประเทศไทย ณ ตอนนี คือเราไม่มีความชัดเจนในแนวทางประชาธิปไตยจากปัญหาการเมืองที่ผ่านมา เมื่อเหตุการณ์ได้ดำเนินไปเช่นนี้ ก็ต้องทราบดีว่าต่างประเทศก็คงไม่พอใจสักเท่าไรและแสดงความเป็นห่วงเป็นใยกับประเทศไทยของเรา แนวทางที่เราควรเร่งให้เกิดโดยเร็วคือเราต้องสร้างความมั่นใจและแน่วแน่ว่าในอนาคตที่ใกล้จะถึงนี้แนวทางประชาธิปไตยจะบังเกิดขึ้นอย่างแน่นอนและภายในระยะเวลาที่ไม่นานจนเกินไปเพราะท้ายที่สุดประเทศต้องเกิดการปฏิรูปในด้านต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการเจริญของประเทศ การเลือกตั้งให้ได้มาซึ่งตัวแทนประชาชนและนำมาซึ่งความสงบสุขกับประชาชนคนไทยทุกคน และให้ความเป็นธรรมกับประชาชนทุกคนต้องได้รับตามสิทธิอันจะพึงมีพึงได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเวลานี้ประสบอยู่นั้นมันสั่งสมมานาน หาใช่เกิดในวันสองวันนี้และที่สำคัญเป็นจริงมาตลอดคือ **ปัญหาการเมืองหรืออำนาจการบริหารต้องแก้ไขด้วยการเมืองการบริหารที่มีคุณภาพ** และต้องดำเนินไปตามกลไกที่มีแบบแผนกระบวนการรองรับ มิใช่สนองต่อความต้องการและความรู้สึกอันไร้เหตุผลที่เป็นตัวบ่อนทำลายความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหายังคงเป็นอยู่ การใช้ความรุนแรงเข้ามาแทรกแซงแก้ไขปัญหาการเมืองจะกระทำมิได้โดยเด็ดขาด แทนที่จะเป็นผลดีกลับจะทวีคูณปัญหายิ่งขึ้นผลที่ตามมาคือความฟังพินาศและความสูญเสียที่ไม่อาจย้อนกลับมาเหมือนเดิมได้ **อย่างกับตาลยอดด้วนที่โดนตัดไปและไม่สามารถเกิดขึ้นมาใหม่ได้** ฉะนั้นดิฉันนั้น ต้องรอบคอบและใช้สติอย่างมากในการคลี่คลายปัญหาที่เป็นอยู่บนฐานของการรับฟังเหตุผลอย่างไม่ปิดกั้น เปิดโอกาสการนำเสนอเหตุผล เปิดโอกาสการแสดงออกที่ไม่ทำให้รู้สึกเหมือนถูกจำกัด ด้วยใจจิตที่เป็นกลางอย่างเปิดกว้าง เพื่อที่จะให้คนในสังคมไร้ซึ่งความกลัวจิตใจ อันจะนำมาซึ่งการคุ้มครองที่ให้อาจเปลี่ยนแปลงเสียงออกมา อย่างเปิดเผยไม่กังวล ด้วยจิตใจที่ปรารถนาดีต่อสังคม อย่างไรก็ตามความเชื่อว่าคนในสังคมทุกสังคมไม่ว่าจะเป็น

ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ภูมิภาคหรือประเทศ ไปจนถึงต่างประเทศ หรือแคว้นต่าง ๆ ก็ล้วนแล้วแต่ต้องการความสุขในชีวิตของตนทั้งนั้น สิ่งที่เป็นพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ทุกคน ย่อมต้องการความสุขที่แท้จริงของประชาชนมิได้อยู่ที่ความบันเทิงเร้าใจร้องรำทำเพลงนั้นแค่ชั่วคราว แต่ทว่าเรื่องปากท้องของประชาชนต้องได้กินดีอยู่ดี มีเศรษฐกิจที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิต เกิดความยุติธรรมในสังคมทุกย่อมหญ้าไม่ถือชั้นวรรณะ และสังคมก็ต้องการให้ประชาชนทุกคนทำตามหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ พัฒนาศักยภาพของตนไปสู่โลกกว้างไม่หยุดยั้งที่เดิม ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่เหน็บแนมเสียดสีกัน ไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่ายทุกอย่างอย่างลัทธิเชื่อมโยงกันที่จะนำมาสู่คุณภาพของประชาชนและคุณภาพสังคมในประเทศ สิ่งสำคัญที่ประชาชนมีติดตามมาตั้งแต่เกิด คือสิทธิและเสรีภาพอันจะพึงมี และอย่าให้สองคำนี้หายไปจากประเทศที่ปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตามการปกครองภายใต้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. ที่เข้ามาปกครองอยู่ ณ เวลาคอนนี้ หวังว่าการใช้อำนาจการเมืองการบริหารจะนำประเทศไปสู่ความสงบสุขตามที่ได้ประกาศไว้ แม้แต่การสลายสี่เสือ การพยายามสร้างความปรองดองที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ สู่การปฏิรูปประเทศในด้านเศรษฐกิจและการเมือง ในทางที่ดีขึ้น ในการดำเนินการต่างๆ ต้องเป็นไปด้วยข้อสัตย์สุจริต จริงใจไม่คดโกง สามารถตรวจสอบได้ ประชาชนจะได้มีความมั่นใจและพร้อมจะก้าวตามไปด้วย แต่ในที่สุดแล้วความน่าเชื่อถือที่เกิดขึ้นกับประชาชน ณ เวลาคอนนี้หาไม่ กับการใช้อำนาจทางการเมืองการบริหารของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เวลาผ่านไป 4 ปี ในการเข้ามาทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองย่อมต้องดำเนินไปตามนโยบายที่ได้ให้กับประชาชนไว้ว่าต้องสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ให้เกิดขึ้นในชาติ อย่างไรก็ตามสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นน้อยมากในเวลาต่อก็เกิดสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ข้าวยากหมากแพง สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนตามสิทธิเสรีภาพอันจะพึงมี รวมถึงมีการเรียกร้องของบุคคลบางกลุ่มเพื่อขอใช้สิทธิในการเลือกตั้งและอยากเห็นการปกครองแบบประชาธิปไตยกลับมาอีกครั้งโดยไม่เอาแบบเผด็จการ ที่สุดแล้วมองว่าอำนาจทางการเมืองการบริหารของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เป็นไปในทิศทางที่ไม่ดีมากนักเพราะความเชื่อมั่นจากประชาชนลดน้อยถอยลงเนื่องเกิดภาวะตกต่ำทางด้านเศรษฐกิจอย่างมากและในที่สุดมีการประท้วงเกิดขึ้นของพี่น้องประชาชนที่ต้องทำมาหากินเลี้ยงชีพอย่างหลีกเลี่ยงมิได้

แนวทางการปรับใช้อำนาจการเมืองการบริหารในอนาคต

อำนาจทางการเมืองการบริหารของประเทศไทยถ้ามองว่าความขัดแย้งในปัจจุบันระหว่างมวลชนสองกลุ่มนั้นก็ยังไม่วายไปจากสังคมไทย ประเด็นความขัดแย้งหลักของสองกลุ่มนี้ คือความเห็นต่างที่มีต่อกติกาการเมืองไทยที่ควรจะเป็น หรือแม้แต่การบริการที่ส่อไปในทางที่ทุจริต กล่าวคือ ฝ่ายหนึ่งยึดมั่นในการเมืองแบบเลือกตั้ง โดยเห็นว่าความชอบธรรมต้องเกิดจากประชาชน และการตัดสินใจทางการเมืองจะต้องมีที่มาจากการเลือกตั้ง ในขณะที่อีกฝ่ายเน้นประชาธิปไตยแบบตรวจสอบ เพื่อประโยชน์ต่อวิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมไปถึงเพื่อการดำเนินชีวิตในสังคม ร่วมกันอย่างมีความสุขและช่วยพัฒนาสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น เนื่องจากประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อวิถี

การดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมที่อยู่ภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย (ประภัศร ทองอินดี, 2558) โดยการใช้ความเห็นว่าเป็นแนวทางในการที่จะนำอำนาจการเมืองและการบริหารไปปรับใช้ในอนาคตนั่น ต้องเกิดจากการเลือกตั้ง และเป็นการเมืองโดยชอบธรรมนักการเมืองที่ดีต้องมีคุณธรรมและปราศจากการทุจริต จึงต้องเน้นการปกครองโดยคนดีมีคุณธรรม หรือแม้แต่การใช้อำนาจการบริหารก็ต้องเป็นตามสังคมในยุคการเปลี่ยนผ่าน และทำให้ประชาชนเชื่อถือได้ว่าตัวเองเลือกคนดีเข้ามาปรับใช้เป็นปากเสียงของประชาชนจะต้องใช้อำนาจไปในทางที่ดีและการบริหารบ้านเมืองเป็นไปในทางที่สุจริต ถ้าเปรียบเทียบระบอบทางสังคมแบบเก่า จะเห็นความไม่เท่าเทียมของช่วงชั้นทางสังคมนั้น และหมายถึงการปฏิเสธช่วงชั้นทางสังคม ถ้าในอนาคตถ้าหมดปัญหาเหล่านี้ก็จะทำให้ชนชั้นนำเก่าอาจปรับตัวยอมรับระบอบทางสังคมแบบใหม่ในยุคการเปลี่ยนผ่านได้และการประนีประนอมกับชนชั้นนำใหม่ได้ เนื่องจากอำนาจทางการเมืองหรือแม้แต่การบริหารใหม่นั้น ต้องเกิดขึ้นใหม่ให้ทันโลกตะวันตกโดยต้องเกิดขึ้นจากประชาธิปไตยโดยประชาชนเพื่อประชาชน และกระแสดยุคการเปลี่ยนผ่านแบบใหม่ ในยุคคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. นั้นต้องมีนักการเมืองรุ่นใหม่เกิดขึ้นในอนาคตแน่นอน แต่ทว่าความจริงนั้นคนรุ่นใหม่ต้องมีวิสัยทัศน์หรือแม้แต่การใช้อำนาจการเมืองการบริหารจะต้องออกมาแบบใหม่โดยยึดความถูกต้องและความสุจริตเพื่อให้ประชาชนเชื่อถือและต้องอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ

ทั้งนี้แนวทางหรือแม้แต่การพัฒนาการใช้อำนาจการเมืองการบริหารในอนาคตจะต้องมีความโปร่งใสและยึดหลักแห่งความเป็นจริงที่จะเกิดขึ้นตามยุคกระแสการเปลี่ยนผ่านทางสังคมหรือแม้แต่นำคนรุ่นใหม่ขึ้นมาพัฒนาบ้านเมืองให้ดีขึ้นรวมถึงการยึดหลักการใช้อำนาจทางการเมืองที่อยู่ในยุคเดิมๆ ต้องหมดไปจากสังคม และเกิดขึ้นใหม่พร้อมกระบวนการหรือแนวคิดแบบใหม่ในระดับบุคคลที่ถูกเลือกตั้งมารับใช้พี่น้องประชาชน

บทสรุป

กระแสดยุคการเปลี่ยนผ่านอำนาจทางการเมืองการบริหารไทยในยุครัฐบาล คสช. นั้น นับตั้งแต่จากการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 การเมืองไทยก็ทรงตัวมาตลอดคือมีการแบ่งฝ่ายมีการใช้อำนาจทางการเมืองเป็นไปในทางที่ไม่สุจริตกับการที่เข้ามาเป็นตัวแทนรับใช้พี่น้องประชาชนรวมถึงมีการบริหารที่ไม่ชัดเจนขัดแย้งกันระหว่างคนสองฝ่ายและมีการเปลี่ยนรัฐธรรมนูญอยู่ตลอด แต่กระแสดยุคการเปลี่ยนผ่านระหว่างชั่วคราวมาจนถึงวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ก็ได้มีการทำรัฐประหารของคณะรักษาความสงบแห่งชาติขึ้น และประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวดังกล่าวเพื่อเป็นไปตามกระบวนการและประกาศให้คนในชาติต้องมีความปรองดองสมานฉันท์กันไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่ายที่จะต้องทำให้สังคมแตกแยกอย่างไรก็ตามการใช้อำนาจการเมืองและการบริหารของรัฐบาล คสช. นับตั้งแต่เข้ามามีอำนาจก็มีการสลายสิทธิของชน 2 ฝ่ายเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในบ้านเมือง รวมถึงการปราบปรามผู้มีอิทธิพลทั่วประเทศและ

ตั้งอุดมการณ์อย่างแน่วแน่ เพื่อจะคืนความสุขให้คนในชาติ แต่หารู้ไม่ว่าตลอดเวลา 4-5 ที่ผ่านมามีประเทศไทยที่อยู่ภายใต้การบริหารของคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยมี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ถ้ามองว่าการบริหารหรือแม้แต่การใช้อำนาจทางการเมืองของรัฐบาล คสช. นั้นย่อมเน้นถึงความถูกต้องเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันก็มีการประท้วงขึ้นเป็นระยะๆ ของคนกลุ่มหนึ่งที่ไม่พอใจกับการบริหารบ้านเมืองจนทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ รวมถึงอยากให้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นมาโดยเร็ว

อย่างไรก็ตาม ผู้นำประเทศจะเป็นใครมาจากไหน สิ่งที่สำคัญพึงระลึกไว้เสมอว่า **“อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน”** อันจะก่อให้เกิดความอยู่ดี กินดี มีสิทธิ มีเสียง ในการพัฒนา อันจะก่อให้เกิดความผาสุกในชาติบ้านเมืองต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- เกษฎา ผาทอง. (2559). ยุทธศาสตร์การพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคมไทยภายใต้กระบวนการทัศน์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา. *ธรรมทรรศน์*, 16(2), 255-273.
- ประภัสสร ทองยินดี. (2558). ประชาธิปไตย: แนวคิดและหลักการเบื้องต้น. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 5(3), 11-22.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2550). ความเป็นมาและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 5(3), 1-23.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2560). อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประเทศไทย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5(2), 17-38.
- สรนันท์ สรณานุกาพ และ วสันต์ เหลืองประภัสร์. (2560). การขยายตัวของระบบราชการไทยในสมัยระบอบสฤษดิ์: ยุคความมั่นคงและการพัฒนา พ.ศ.2501 -2516. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 7(1), 282-307.
- Easton, D. (1960). *The Political System*. New York: Alfred A. Knoff.
- Harold D. L. and Kaplan, A. (1970). *Power and Society*. New Haven: Yale University Press.